

2020/2216(INI)

30.3.2021

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правата на жените и равенството между половете

на вниманието на комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите

относно изграждането на цифровото бъдеще на Европа: премахване на пречките пред функционирането на цифровия единен пазар и подобряване на използването на изкуствения интелект за европейските потребители
(2020/2216(INI))

Докладчик по становище: Мария Да Граса Карвалю

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по вътрешния пазар и защита на потребителите да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- A. като има предвид, че използването на пълния потенциал на цифровите умения на жените може да допринесе значително за стимулиране на европейската икономика, особено като се има предвид, че в Европа има около един милион свободни работни места за експерти в областта на цифровите технологии, че 70% от дружествата забавят инвестициите, тъй като не са в състояние да намерят хора с подходящите цифрови умения¹, и че в някои категории работни места над 90% от работните места изискват специфични видове цифрови умения²;
1. припомня, че жените са недостатъчно представени в сектора на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и че съществува неравенство между половете в областта на цифровите технологии, което поставя жените в неравностойно положение; припомня също така, че жените представляват 36% от завършилите висше образование в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), 30% от работната сила в областта на технологиите, включително 22% в областта на ИИ, и 17%³ от специалистите в областта на ИКТ в Европа, че прогнозираният стимул за икономиката на ЕС ще бъде 16 милиарда евро годишно⁴, ако дипломираните в областта на технологиите жени не бъдат възпрепятствани да продължат към цифрови работни места в същата степен като мъжете, и че с цел преодоляване на свързаните с пола стереотипи, които оказват значително влияние върху избора на специалност и кариера, и свързаните с пола предубеждения в ИИ и неговите продукти, които се проявяват в дизайна, входящите данни и използването на системи с ИИ, насърчаването на равенството между половете в рамките на единния цифров пазар ще допринесе за преодоляване на цифровото разделение между половете;
 2. отбелязва факта, че 30% от предприемачите в ЕС са жени, но те получават само 2% от наличното небанково финансиране⁵, което затруднява участието им в цифровата икономика;
 3. припомня, че секторът на ИКТ е секторът с най-висок процент на управителни съвети, съставени изцяло от мъже, и приветства намерението на Комисията да насърчи приемането на предложението от 2012 г. за директива за подобряване на баланса между половете сред директорите без изпълнителни функции на дружествата, допуснати до борсова търговия, и свързаните с това мерки

¹ Доклад на Комисията от 17 юни 2020 г. относно въздействието на демографските промени (COM(2020)0241).

² Съобщение на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020)0274).

³ Съобщение на Комисията от 5 март 2020 г., озаглавено: „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете за периода 2020 – 2025 г.“ (COM(2020)0152),

⁴ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/women-digital-0>

⁵ Fackelmann, S. и De Concini, A., *Funding women entrepreneurs: How to empower growth*, (Финансиране на жените предприемачи – Как да се даде тласък на растежа), консултативен анализ на Innovation Finance за Европейската комисия и Европейската инвестиционна банка, 29 юни 2020 г.

(Директивата относно жените в управителните съвети);

4. подчертава, че проучването на Агенцията за основните права относно насилието над жени показва, че в образователните центрове в областта на НТИМ са докладвани чести случаи на сексуален тормоз, включително в училища, университети и работни места, което допълнително изключва жените от сектора;
5. подчертава, че равенството между половете е основен принцип на Европейския съюз и следва да бъде отразено във всички политики на ЕС; призовава за признаване на основната роля на жените за постигането на целите на европейската стратегия в областта на цифровите технологии в съответствие с целите за равенство между половете; припомня, че участието на жените в цифровата икономика е от решаващо значение за оформянето на процъфтяващо цифрово общество и за стимулирането на цифровия вътрешен пазар на ЕС; подчертава, че е важно да се гарантира интегрирането на принципа на равенство между половете и да се разработят показатели в цифровото образование на всички равнища, в стратегията за цифровия единен пазар и в сектора на ИИ, както и да се повишава осведомеността сред жените относно обучението и длъжностите, свързани с цифровата икономика, и възможностите, които те предоставят;
6. призовава Комисията да продължи да работи за преодоляване на неравнопоставеността между половете чрез многостепенен подход в сектора на ИКТ и да установи политики за цялостна оценка на причините и факторите, които стоят зад такива явления като свързаните с пола стереотипи, дискриминацията или създаването на подходяща работна и учебна среда, да увеличи участието на жените в областта на НТИМ и ИИ и да се застъпи за мерки на всички равнища на образованието и заетостта в цифровия сектор, по-специално чрез създаване на схеми за наставничество с жени модели за подражание от ранна възраст, чрез подпомагане на ученето през целия живот, обучението и схемите за подобряване на техните електронни умения, като се обръща особено внимание на възрастните жени, чрез осигуряване на достъп до услуги, както и достъп до финансиране за научни изследвания, съоръжения и дистанционна работа, особено в някои селски райони, в които пандемията от COVID-19 подчерта липсата на достъп до интернет, цифрови технологии и инфраструктура; призовава ИИ да бъде взет предвид от гледна точка на равенството между половете при разработването на политики и законодателство и, ако е необходимо, за адаптиране на действащото законодателство, включително програмите на ЕС;
7. призовава Комисията и държавите членки да увеличат възможностите за финансиране за жените предприемачи, така че те да имат равни възможности да се конкурират на цифровия единен пазар, призовава за политики, които отключват и подкрепят предприемаческия потенциал на жените, и за разширяване на Европейската мрежа на бизнес ангелите и Европейската мрежа на наставниците за жени предприемачи; призовава Комисията да гарантира цялостно изпълнение на Декларацията на министрите за поемане на ангажимент, озаглавена „Жените в областта на цифровите технологии“;
8. призовава Комисията да подпомогне държавите членки при предприемането на необходимите стъпки, за да се гарантира, че жените могат да се възползват от възможностите, които може да предостави дистанционната работа, като им се

даде възможност да работят от дома си и да постигнат ефективен баланс между платените професионални отговорности и отговорностите, свързани с полагането на грижи, като се гарантира ефективното прилагане на Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот⁶, за да се гарантира по-равномерно разпределение на отговорностите за полагане на грижи в семействата, както и да се гарантира, че жените имат достъп до необходимите системи за социална закрила и грижи за деца; призовава за оценка на въздействието на дистанционната работа, по-специално по отношение на работното време, социалната изолация, разделението между професионалния и личния живот и психологическия натиск;

9. призовава Съвета, във връзка с мерките в областта на заетостта, да деблокира и да приеме Директивата относно жените в управителните съвети; настоятелно призовава държавите членки изцяло да транспонират и прилагат Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот; призовава Комисията и държавите членки да намалят неравнопоставеността между половете в цифровата икономика чрез целенасочени мерки, включително европейски фондове за финансиране на ръководени от жени проекти в цифровия сектор, насърчаване на минимален брой жени научни изследователи, участващи в проекти в областта на ИКТ, курсове за обучение за отделите за човешки ресурси относно „несъзнателните дискриминационни по отношение на пола предубеждения“ за насърчаване на балансираното между половете наемане на персонал, приемане на политики за възлагане на обществени поръчки и/или насоки за закупуване на ИКТ услуги от доставчици, които прилагат баланс между половете в състава на своите дружества и управителни съвети, и улесняване на разпределянето на европейски фондове за дружества, които прилагат критериите за равновесие между половете;
10. решително подкрепя инициативите на Комисията за повишаване на осведомеността относно цифровите възможности, като например подхода „няма работна група без жени“ на Европейската седмица на програмирането, Коалициите за умения и работни места в областта на цифровите технологии, наградата на ЕС за жени новатори, инициативите #SaferInternet4EU в цяла Европа, новата европейска програма за умения и перспективите за учене през целия живот;
11. счита, че ИИ може значително да допринесе за преодоляване на свързаната с пола дискриминация и справяне с предизвикателствата, пред които са изправени жените с цел насърчаване на равенството между половете, при условие че се разработи подходяща правна и етична рамка, че се премахнат съзнателните и несъзнателните предубеждения и се спазват принципите на равенство между половете; подчертава липсата на многообразие в сектора на ИИ в рамките на екипите от разработчици и инженери, както и значението на използването на агрегирани по полов признак данни при разработването на продукти, стандарти за ИИ, алгоритми и приложения; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че ИИ се развива по начин, който зачита и насърчава равенството; насърчава заинтересованите участници да работят за предотвратяване на

⁶ Директива (ЕС) 2019/1158 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета, ОВ L 188, 12.7.2019 г., стр. 79.

предубежденията и стереотипите, свързани с пола и културата, да предоставят обучение за работодателите, работниците и учителите и да насърчават участието на жените заедно с различни екипи от ключови обществени участници в проектирането, разработването и прилагането на алгоритмите, машинното самообучение, обработката на естествени езици и приложенията на ИИ;

12. призовава Комисията да предложи регулаторна рамка за справяне с предубежденията, необоснованата дискриминация и неравенствата, присъщи на високорисковите системи с ИИ, включително биометричните системи; призовава за по-голямо многообразие чрез междусекторен подход и баланс на половете сред проектантите на ИИ, както и за достатъчно и качествено обучение за дизайнерите в областта на ИИ относно прозрачността, дискриминацията, свързаните с пола стереотипи, расовия и етническият произход и културните предубеждения;
13. изразява загриженост, че неравнопоставеността между половете по отношение на цифровите умения поставя жените в неравностойно положение на нововъзникващите цифрови пазари; подчертава значението на предоставянето на повече права на потребителите, особено на жените, чрез преподаване на основни умения в областта на ИКТ и стартиране на кампании за повишаване на осведомеността, за да им се даде възможност да се възползват в пълна степен от предимствата на цифровия единен пазар;
14. подчертава, че структурните предубеждения по отношение на пола, които съществуват в академичните, научноизследователските и стопанските среди в цифровите сектори, забавят професионалния напредък на жените, намаляват възможностите им за кариера и водят до недостатъчно представителство на жените в цифровата икономика; призовава Комисията да гарантира, че на такива предубеждения се противодейства във възможно най-голяма степен по време на процесите на финансиране, кандидатстване и вземане на решения посредством тяхното проектиране, и освен това призовава Комисията да разпредели повече средства за подкрепа на жените от академичните среди, жените изследователи и предприемачи;
15. подчертава, че високото равнище на умения в областта на НТИМ е от решаващо значение за процеса на иновации в авангардни области на ИКТ, като ИИ или киберсигурността, и следователно ще придобива все по-голямо значение за бъдещата конкурентоспособност на Европейския съюз на световните пазари;
16. призовава да се обърне специално внимание на потребностите на жените и момичетата като обект на тормоз и на увеличаването на киберпрестъпността и кибернасилието в цифровия свят, в резултат на което жените, момичетата и малцинствата също се въздържат от приобщаващо участие в цифровите пазари, и отправя искане в предложението на Комисията относно законодателен акт за цифровите услуги (COM(2020)0825) да се обърне внимание на тези въпроси; призовава за кампании за повишаване на осведомеността и образование на жените относно начините за самозащита онлайн с цел борба с основаното на пола насилие и свързаните с пола стереотипи; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да разработят инструменти за обучение за цифровите услуги и промишлеността в областта на ИИ, да признаят правото на работниците на откъсване от работната среда и да работят в тясно сътрудничество с

организациите на гражданското общество на жените и да ги ангажират, за да се облекчат и да се отговори по-добре на опасенията, които съществуват в ежедневието на жените и момичетата, при разработването и прилагането на политики в областта на потребителските и обществените технологии, като се обърне специално внимание на уязвимите групи, като жените и момичетата от малцинствата;

17. призовава Комисията да използва и да насочи по-добре Програмата в областта на цифровите технологии и стратегията за цифров единен пазар с цел преодоляване на голямата неравнопоставеност между половете в сектора на ИКТ и засилване на цялостната интеграция на жените в този сектор, по-специално по отношение на техническите и телекомуникационните професии, както и насърчаване на образованието и обучението на жените и момичетата в областта на ИКТ и други дисциплини в областта на НТИМ;
18. счита, че за постигане на равенство между половете при разработването, производството и маркетинга, както и при използването на цифрови услуги и потребителски продукти, приложения и онлайн платформи с ИИ е от съществено значение да се създаде всеобхватно образование в училищата и работните места и те да признаят и премахнат предубежденията по отношение на пола в собственото им поведение и работа;
19. призовава Комисията и държавите членки да признаят онлайн тормоза спрямо отделни жени предприемачи и да предприемат действия за справяне с този проблем.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	25.3.2021
Резултат от окончателното гласуване	+: 28 -: 2 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek, Jessica Stegrud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Marco Zullo
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Aušra Maldeikienė, Irène Tolleret

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

28	+
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska
PPE	Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Arba Kokalari, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Irène Tolleret, Hilde Vautmans, Marco Zullo
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Ernest Urtasun

2	-
ID	Simona Baldassarre, Isabella Tovaglieri

4	0
ECR	Jessica Stegrud, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Annika Bruna
The Left	Sandra Pereira

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“